

آهواں ز مسین حچپ ٿگ

صادق مجاهد

بلوچی اکیڈمی کوئٹہ
عدالت روڈ کوئٹہ

(c) All rights are reserved.

اے کتاب، درائیں حتّ گوں بلوچی اکیڈمی، انت۔
بیدے بلوچی اکیڈمی، رضاء، کس ایشی، مواداں چاپ کت نہ کنت۔

آہواں زمین چرٹگ

(شاعری)

صادق مجاہد

2019

ISBN # 978-969-680-086-6

نہاد: = 200 کلدار

بلوچی اکیڈمی، اے کتاب ذکی پرنٹنگ پریس کراچی، چاپ کنائینگ، شنگ کنگ۔

نامداری

شکاری ئەنامە

گیابانے ، مناں ۽ ایوکی انت
ندارگ مٹ بُوان انت ہمک گام

O

برے اپے ۽ پاد بزمشاں ازینتگ
برے جند ۽ سواسانی تواراں

لڑ

<u>تاكديم</u>	<u>سرگال</u>
9	منظور بکل
12	صادق مجاهد
15	ماہکان دوشی روائے کپتگ
17	(چپ)
19	چمال بہ دوچار ساں گشان اے به کن برو
20	(چپ)
23	(چپ)
26	گُرگنگیں لایا جل اے تو سیت کئے؟
27	(چپ)
30	کشک لڈانت اے پیش گاہ جنزنٹ
32	(چپ)
36	دراما نچو بوان انت مردم
4	نيون
6	ڈاہ
7	تی ودار، شب
11	بوگش تی کیمرہ
12	ہوشام انت منی چم اے دل

38	13- ریز گاں چن ۽ نزار
40	14- درد ایسکارِ تگ واب بالینتگاں
42	15- درد پیٹاریں واہ گاں گتکیں
44	16- ھو کین (لپ)
47	17- اے گرچ بستگیں دل ۽ کروج ۽ ترانے گے بکن
49	18- لُٹاں تل بستگیں زَدگ ھوشام
51	19- چراگاں کہے پیڑا تگ میتگ ۽ دمکاں
53	20- نوں ٹنگ تو اڑی تھہ ۽ لوگ ۽
55	21- آس سوچیت دڑ ہیں گیا بان ۽ (سلہیں دستونک)
57	22- بلوچ ۽ باندات (لپ)
59	25- اے ھُدا (لپ)
62	26- مار آستونکی ۽ روائی بیتگ
64	27- حیال ۽ چہر بر گشٹگ
65	28- زمین زر بخشیں اوستانی ٹنگ (سلہیں دستونک)
66	29- جیڑ ہے جیڑ گے نیکہ باوست کنت
68	30- عبید ۽ روچ ۽ شدیگ آت (سلہیں دستونک)
70	31- گیر اتگ گپ بل ۽ منا (لپ)
74	32- جمبراں آزمان میچینتگ
76	33- اے ماہکاں تئی زیبائی ۽ سر انا لیت

- 34۔ ”نگیڈیو سیاہ دیمگ ء گپتگ (لپ) 78
- 35۔ رمیز ال گپتگ میں دنیا اداڑ کے ایرانت 80
- 36۔ مہرپہ من آس ء انگریتگاں 82
- 37۔ گڑن، زبان، دہر (لپ) 84
- 38۔ درچکے ء ارس گوارگ ء دمبرت 86
- 39۔ تئی ترانگانی گیابان و تانہ مٹائیت 88
- 40۔ تورو کیس چراؤگ، بالو من (لپ) 90
- 41۔ دید پروشیت آدینکاں 94
- 42۔ دردانی باہو ٹال پدا گیمر تگ انت دود، چمن 96
- 43۔ منی حاک اش بہا کر تگ (لپ) 98
- 44۔ لگت بیتگ منی پادانی چیر اروچ (سلہمیں دستونک) 100
- 45۔ ندرپہ نڈیں بگ، شہیدیں ارواه، (لپ) 101
- 46۔ واجہ سید ہاشمی، وانگ، پد 103
- 47۔ میائے تو (لپ) 105
- 48۔ زند، ماں تھا حاک، دل گل، کشگ لوطیت 106
- 49۔ کشکے، روواہاں گوپتگ چیدگے 108
- 50۔ مناں، بزر، منگیں شپے، توئے (لپ) 110
- 51۔ منظور بسل، نام، 113
- 52۔ درچکاں انگر رودینگ 115

- 51- گڙون همساڳ ۽ درپاني تهاؤ پيئتيں
117
- 52- آجوي جنڌ ۽ مڙو کيس سر
118
- 53- جلیں نیمرو پچ ۽ دنزاں پتاگوں
120
- 54- کرن اوڻنگ
122 (چپ)

000

”دوش جمیراں سَنْطَیں“

صادق مجاهد من کدی ء کجادیتگ؟ منا پکائی ء یات نہ انت، بلے ہمانکیں کہ
من دیتگ، انچو گمان بیت کہ اے ورنا چہ کسانی ء گوں من پچاروک انت، نہ تھنا
پچاروک۔۔۔ برے برے کہ چیزے دیما گوستگ، من ہے مارتگ کہ صادق مجاهد
منی آرواهءِ مونسے۔

بلوچی شاعری دل دوستن لڑئ تھا صادق مجاهد، وتنام ہوار گیتگ۔
صادق، ذاتی زندگی، بارہا منازیاں ہیں سرپدی نیست، آئی، شعرانی واںگ، پد سما بیت
کہ صادق مجاهد ہم ”لشکر جتائی“ سرپ، ہواریں۔

ہے عمر، کہ دُنیا لیب، گوازی یا واںگ، زانگ، دنت، منے بد بھتی کہ ما
اے زڑیں دُور، چرے گنجام مُدام بے بھریں، نال مارالیب، گوازی نسیب، بیت،
نال واںگ، زانگ، منے ہمینچو ٹل، ٹلیں نودربر، ورنا کہ اسٹ انت، چہ ورنا، پیسر
پیر کنگ بنت۔ اگاں من بگشاں کہ صادق مجاهد ہم ہے آس، سُتگ، گوں ته من رَد
نه باں۔

منی دل، چہ گیشیں پوتاری، گہتر انت کہ من صادق مجاهد، لہتیں شعری بند پہ
درور دیما بیاراں کہ اگاں کے پُخُشیں روژناکیں شعر پر بست کنت ته آئی، الماجوانیں
لبزاںکی آکبته ہم بوت کنت:

سَنْطِيس	دوش
جمبرال	گُچگاں
گلزار	بکن

O

بس ہے گلہ ء کناں گوں تو
چالکیں دست کئی گورا بستیں

O

حداۓ قہریں نوبتانی چلگاں بدل بکن
حداۓ آس ء وژبواناں برپی چانگے بکن

O

چراگاں کہے پیڑاٹگ میتگ ء دمکاں
شپانی اور دگاں نزّار دیگر ء چنکاں

O

پیں کیں میتگ ؎ دل ؎ دزجن
من درامد وئی تھہ ؎ لوگ ؎

O

زندگی بے واپسیں یبوکے
چون سہریناں باطن ؎ زہگ ؎

O

اے رنگیں شعر گوشو کیں شاعرے ؎ دل ؎ حال چہ کس ؎ چیر بوت نہ
کنت۔

صادق ؎ بوان ایت، بہ مارٹ کہ صادق مجاهد پہ بلوچی زبان ؎ لبڑانک
ء ”شگام ؎ رگام نو کیں تام“ ؎ وڈا انت۔

بلوچی سبربات

منظور بسل

7/9/18

”آہواں زمین چرتگ“ء من

دروت ء در ہبات ات گل راج ء منی ہمبل ء اُستاداں!

راجی ہستیاں زندگ مانات ات!

زندگی ء نگلیں جاورانی تھا کپان ء پر شان اتگلگ ء اے جاہ ء سراں، اے

شے راج دوستی ء زبان دوستی چیدگ انت۔

دوہزار چارء ء پنجء چدو دیمتر منی لہتے شعر ء یک ء دو آزمانک ہم چاپ

بیتگ۔ ماہتاک ”بلوچی“ کوئی ”بلوچی لبڑاںک“، ”وپاء چراغ“، ”کنڈیل“،

”رڑن“ ء دگہ بازیں کتاباں وہد پہ وہد سرا چاپ ء شنگ بیتگ انت۔ اے زماںگ

گیشتر گوں لبڑاںکی ء ادبی دوست ء دوزواہاں گوں ہمراہ داری ء نزیکی بیتگ۔ کتاب

وانگ ء سک حب منابیتگ، من وقی گنجائش ء رد ء کتاب ہماکہ منا دوست بیتگ

نظم، نشر، پٹ ء پولی یا تاریخی ء چونیں کتابے کہ بیتگ آمن وقی چاگرد ء یک شری

یے مارا تگ، زر تگ ء ونگ۔

ہے لبڑاںکی ہمبلانی دیوان ء زبان زانتانی سکین ء وانگانی بروردء من

سے شعری کتاب، یک آزمانگی کتابے، یک حدے داں پٹ ء پولی کتابے جریدگ

کلتگ ات کہ گل بلوچستان ء ہوارء ملگزاریں دشت ء سینگ ہم قہر آما چیں زورا کیاں

وقی زد ء آورت انت۔ بیتگ ء بازار سوچگ ء لڈینگ بیت انت، ہلک ء دگ

ویرانداں بیت انت۔ ہے آس ء تھا منی زندگی ء ناصر جیں کارپہ ابدی سر جم بیت

انت۔ پنج دپتر قبر کنگ بیت۔

ہر پیچی کہ تاک ء ماہتاکاں چاپ کنگ بیتگ ایتن، پدا اے گلگلیں زندء ء
 جاوراں موهہ نہ دات کہ پٹ ء لوٹ ء یکجاہ بکنان اش۔ لہتے شعر کہ ”آہواں زمین
 چرگتگ“، تھا ہوار گیجگ بیتگ انت کہ وانوکے جاہ کارنت۔ منی بے سائیں مجگ
 ء تھاسست ء سید کی گلکشی بیتگ انت، بلے منایاد بیتگ انت، آکہ نبشتہ بیتگ انت ء
 دور داتگ انت دپڑر ء گنڈے ء آش ہرجان جت انت۔ بلکلیں چرے قہر آماچیں
 چاگر دء کہ دُڑمنی ء گوں و تیگاں ہوار آور گتگ انت۔ من پچ رنگ ء دلپروش نہ
 بیتاں۔ دوسال ء تھا چن ء لانچ من سرجم کتگ انت، ہمیش انت، شمے دیما انت۔
 ”آہواں زمین چرگتگ“، اے شپ جاہ ء روچ جاہ بے دیاریں زندء من چی کتگ
 پی نہ کتگ، اشی ء اچ من گیشتر شما و انوک زان ات ء سرپد بیت۔

کیبرے پدا من چیزے سنگتافی کہ آیانی نام چش انت، منظور بسل، جاوید دین،
 حاصل نور، این الپ بلوق، نیسم آدل، شے سید ء دگہ چندے ہمبلانی پہ ابد و امداراں
 کہ آیاں اے کتاب ء چاپینگ ء پہ من ء بلوقی ء باز جہد کتگ ء جفا کش اتگ۔

بلوق ء زمین، بلوق راج، بلوقی زبان، داں جہان است میزان بات

انت۔

شے پادانی چیر ء حاک

صادق مجاهد

ترانگاں گرگ لڏ ء بار منا
 نئیت پچ گونگ ء کرار منا

O

من وئی باتن ء ترا پولان
 تو وئی اندر ء بچار منا

O

O

ماہکان دوشی روان ئے کپتگ
 گوات گیابان ئے چران ئے کپتگ

کُنٹگ ره سرال تو دور داتگ
 ناگہاں مل گشان ئے کپتگ

گیش گوناپ مه دئے دیدوکاں
 علّت عشق منی جان ئے کپتگ

مرچی زیبائی ئے آدینک تئی
 ساگے ئے چو بُران ئے کپتگ

ڈیہہ ئے آجوئی ئے کسیہ بندات
 راج نیکہ پہ زبان ئے کپتگ

نوبت ۽ برئنگیں رازاں پریچ
گُزٹنگیں چورہے بان ۽ کپتگ

درنجی انت دژیں شہر ۽ مردم
وہد ۽ پیر مرد اڑان ۽ کپتگ

آپ بو، موئے ۽ داب ۽ صادق
زندگی جنگ ۽ میان ۽ کپتگ

نیمون

شپ ۽ و تارا مٹ کتگ

گوں زیر اني چید گاں

تورو چ ۽ اور دگ

آسیا بے ۽ کت انت ۽ در شنگ انت

تو گو ڻات ۽ رنگ چادرے ۽ بستگ انت

چوریز گاں

تو ارش ۽ گر ش کرو ٽنگ انت

چولیبو ۽

اے آzman تو شنگ چو پکي ۽

تئي نه سگين گشتناں

زمین ریگزارے ۽ دل ۽

مُنگیں چونگے ۽ کلند کتگ

من جیز اتگ

مدام تئی ہبر و تی کتگ
 ز گلکی ء بگر داں مرچی ء
 ہر دو چتاں آسے ء کناب
 پلے روک بنت تئی رہ سراں
 ترا کہ ہر دیں گو ہر بیت
 بہ تاپ دستاں رہ بگر

000

O

چمّاں بہ دوچ ارساں گُشان ؎ بکن برو
بچکندگاں کٹور ؎ میان ؎ بکن برو

شیدائیں بالوانی ابینکی تماشہ یے
واہینگیں چراگاں نواں ؎ بکن برو

تہنائی ؎ کہ مینتگ آنت زیر وقی تھا
برہمشال بہ چنڈ سوت زبان ؎ بکن برو

دریا رمیزاں گپتگ گیاباں گلراں
صادق ہے تو کسہ ؎ مانا بکن برو

ڈاہ

اَوَادُگِ اِنْت آسِءُ بُو
 گُوَاتِ اَنْجُو کِر چُک ۽ کُوس
 مَاہِ کانِ طِیِ اِنْت
 شِپِءِ رَاسِنگِ جَهْنَتِ گُوزِیت
 رُوْجِءِ پَادِ تِراوِلِ اَنْت
 اَزِیتِ نَالِ کِه شِنْگَرِ بِءِ
 رُدِیتِ نَالِ کِه مَغْرِبِءِ
 زِمِینِءِ تُنِ رِیزِ اِتَّگ
 چَرْنَتِ دَرِ چُکِ گِیدِيِءِ
 ۽ کُوهِ دَنْزِ بِنْتِ رِچْنَت
 آهُوانيِ دِیدِ گاں
 کِپُوتِ چَنْکےِ زَنْدَگِي
 پِه چُنْگِيَاںِ بِرْنَتِ وَتِي
 کَدُوپِه گُرْثَنِ تِلوُسِنَت

کہ بڑھنگ انت در چک ء دار
 سُچنٽ آپ ء ساہگ ء
 زمانگ ء اے رنگ ء براہ
 ء وہد ء چیر کیں زندمان
 ششتنگ انت چہ باطن ء
 پلیتیں زانگ ء کپن
 گوراد یگ نہ بیت و تا
 کہ داگ کنت ماش ء
 کجام کسہ ء بلنت
 اے کہبگیں زمانگ ء
 ہداء نیکر اہیانی زنگاں گپتگ انت بدنا
 ء چم بے حیائی ء
 مدام تنداں گپتگ انت
 بُلح ء میم کور پہیانی آگبست
 گلشنگلکیں چو گوالگ ء
 سرا تھیت میتگ ء

په دمک نیتاںی نیادیء
 بہابہ رستیں پڑے آپ
 مازرگ ات تئی ہاترا
 نہ توکل ۽ را گو انک جنت
 نہ جنگ داشت کنت جنگجا ہےء
 بگاڈ لیں لگور کمکو کے میار کن!
 تئی ماتء ننگ سر درانت
 گھار ۽ لج دست جتگ
 تئی برات بندی انت زلم ۽ سانکلاں
 تئی ڈیہہ لپاشتگ نباشد اال
 تئی زید ۽ کچراش چرتگ انت
 درامد افی گورماں
 نوں بُست بکن
 چہ واب ۽ کرنی کمیں
 کہ گاربئے جہان ۽ دپڑاء

تئي ودارء شپ

موتك نالنت شپاني شرگني
 رژن با لينتنگيس چراگاني
 اپ كنت ايوكى بچکندال
 ماہکان بے چڑگه بجزيت
 الوتاني ندارگاں ڈسيت
 پيشگاهاني رپتنگيس حاکاں
 دور کهيراني در تلگيس مُرگاں
 پيشداريت زنداء آدينكء
 شرکء پالاني بستنگيس گرچاں
 هتھيء پادگاں پتاہان انت
 پير مردء چه و پتنگيس وابء
 جاه سرريت ---!
 ڦوست جنت لرڻء

آپ زیریت ۽ دزماز ۽ روت
حاڪ زیریت ۽ هشڪ کنت وٺ ۽
اے ندارگ دمانے ۽ ماٽیت
ڳلو ۽ برڻ مش کنت در ڇڪے ۽
تو لگے ۽ چه دُور ہولاس اٽ
مچھڑے دپ پچیں گدان ۽ اٽ
بانزِ تگ نوک زا ٿیں میشاں
بسٽگیں تند ۽ بُنگلاں پر یشت اٽ
ڊنرِ تگ مات آپسیں ہر اٽ
دریپ اٽگ لیره ۽ چه بنجاہ ۽
پیر زالے ۽ گت شاکار اٽ
جاہ سرّات چه و پتگیں واب ۽
کرنی ہوشامے ۽ ہلا ہوش اٽ
آپ ۽ پالات چه ڈوڈ کیں مشک ۽
گین کشیت ۽ ایر ٽنگیں ایت
داں کرو سانی گلڈ سری بانگ ۽

بامء ساسار اتگ ئور زنا انت

آزمان رو پکے جنگ ماتء

تىرى بندانى نىكش بىگواه ات

پور ئىشپ كش آهۇوال چىت انت

من پا امىتى

تى ودار ئىشپ

گزىچ داتە ئىگرچ پىرىتىگ

000

O

گرشنگیں لاپ ۽ جل ۽ تو سیت کئے؟
 نیست چنڈے نان تین ۽ وارساں
 آپ حون ۽ قیمت ۽ چہ وڈاً تگ
 تیر وار تگ یاسمین ۽ وارساں
 شاہو ۽ رُمیتگ انت ڈیہہ ۽ دیگ
 ٹرک مان رِتگ جگمیں ۽ وارساں
 تو لگوری ۽ گورا کن جامگ ۽
 کوہ بد ۽ انت زمین ۽ وارساں
 برہنگیں قبرانی چھماں ستر کن
 موتك آور تگ جبین ۽ وارساں
 په من صادق شپ زہیری لئیکو یے
 شعر پریتگ درین ۽ وارساں

ڳڳش تئي کيمره

(ندڙپه بلوچي، جوانين عڪش ناکو کمانچر، نام،)

ندارگے، رنگ، جلوهائ
تو بند کنان اتئے موبائل،
من واب دليست که
شپ انت، تھاري انت، توئے
ايمينکي انت، جنگل انت
دور ماہ، بر مش اي رچان اتننت
کوه، دامن،
اجب مئ نه آت من بُست باں
برے چرتئے، راچھر دات باز لے
برے کپوتے، که دُور درد نالِ گ کدو ہے، تھا،
من واب دليست
اے آzman، سور بيتگ آت

تو نشیگ ئے حساب کن
 سُھیل ئے چہرگ ئے
 برے تو مکلشان ئے دروشم ئے چو مہرگ ئے
 کما ہاگ ئے اتنے
 برے روان ئے تہت ئے چاریں پاد گاں
 گوں بستگ آت، گرانڈے آت
 پُچھے آت۔۔۔ گر کے آت
 پُچھ پاسپان بیت یا کہ ناں
 منار اثرس ہے پر آت
 تئی کیمرہ
 کجا مندارگ ئے را پیسر عکس بند کنت
 پُچھ کیت گر ک ئے وارت
 یا گر ک روٹ گر انڈا ہڈا پوست کنت ؟؟
 یاروان ئے مرد پاد کیت
 ئے چاریت تہت ئے چاریں پاد گاں
 گر انڈا ست ئے زندگ انت ؟

کُچک برنہ گشتنگ جاھء اچ و تی ؟

ئُگر ک انگه پانگ انت

بگش تی کیسره ؟

کجا م ندارگ ء ؟

عکس بند کنت چہ درستاں پیسرا ؟

000

O

کشک لڈنت ئ پیشگاہ جُنزنٹ
وہدے چہ میتگ ئ نواہ جُنزنٹ

اے چراگاں سواس پادا انت
ڈرچک بے واپ بنت شپ ئ جُنزنٹ

دل ہے توکل ئ کوار انت
جنگ مانیت، جنگ جاہ جُنزنٹ

ترڈ ایگ آہوے منی توکا
چم پشکہ وئی وڑا جُنزنٹ

انچیں شرگنگی یے تئی مهر ئ
چم آدینکے ئ تھا جُنزنٹ

گواں تھنائی ۽ چریت کوہاں

بُرمش هم بے چڑکه ۽ جنزنٹ

الوتاں دارپے ۽ امانت کن

کدھانی سپر کجا جنزنٹ

آزمان لمگ انت سر ۽ بان ۽

ماہ ۽ استال یتگ ۽ جنزنٹ

بل صادق اے گُشتگیں گتپاں

ہور بیت آپ ہر وڑا جنزنٹ

هو شام آنت مني چم ئە دل

(هَسْنُوءَ نَامَءَ)

هو شام آنت مني چم ئە دل

شىنىكى رو لەھاں روز رەدۇء

نودى را گىيىس مو شىز اال

إِسْتِينِي نَهْ گُورْ تِيْسْ تِرْ أَپَا

كُوشْ ئُلْدُغَانْ كَرْ پَاسِيْسِ

أُمْبُوكَسِيْسْ نَهْ بُرْسِيْسْ سَاڭَكْ

مُنْجَ آنت بِيْگَهَاں ھُونَكِيْسِ

باڭواھ گىتىلۇ پىشْ گاھِ

پاشىنىت كلىراں بېشى

نمېيت تۇنىكىن گنديمان

هو شام آنت مني چم ئە دل

هَسْنُوءَ زَهِيرَ اَلْ زُرْتَگَ

ليپ جاه آنت مني گۈندۈي

آورتگ سرے تیجگ من
کیتگ چہ شمگ ۽ ولاق
ہلک ۽ میتگاں بہر کرتگ
ہرچی پروشتگ ۽ وارتگ ما
ہرچی دلو تاناں داتگ
شیک چیل ۽ گنر سیاہ تاکیں
ایر ہتی نہ دیستگ کس ۽
ہامین ات در ہیں سیم ۽ سال
چوریگ ۽ کماش ۽ پیر زال
ورنا ۽ ایلیں کاڑاں
رمب رمیں گلی ۽ عمر گاں
گولو ۽ گراگاں وارتگ
چنکے تر انگ ۽ چنکے گیر
چنکے واہک ۽ اندوہ انت
ہوشام انت منی چم ۽ دل
دشت ۽ نوبت ۽ باریگاں

گواش ۽ ڦپریں پرماشاں

سُہبائیں اینز کافی متنگ

زِکی نیمگ ۽ دو گچاں

شیلانج ۽ پنیر گونگی ناہ

نیرو چاں ڏلوک ۽ جنتر

سُہر و ۽ نلا پیں ما ہیگ

لوگی کاملیں شامے آت

ہو شام آنت منی چم ۽ دل

سُور ۽ شادہانی رو چاں

مسکانی دُن ۽ آتاریں

ہیری مینتنگیں وژبوال

کاڑانی سر ۽ سر گواپاں

زَر یں جامگاں جالاریں

نازینک ۽ سپت پاسانی

پرداق ۽ تلاه ۽ تنگہ

کوش ات پاچناں دن تانیں

چارشاہیں گر انڈی ڈمگ
 دیوان کا پراشا، سیگیں
 ڈھل ڦکرانی گرومگ
 ندر پہ کور گان ۽ سہتاں
 ہو شام انت منی چم ڏدل
 رپت انت نوبت ۽ عہدی ڏور
 مردانی مڑا ۾ منگہے
 زالانی حیاء غیرت
 مہمان داری ۽ پاسپانی
 وہد ۽ بے نپیں سیہے گوا تاں
 رپتاں جا گھے او گارت انت
 ہو شام انت منی چم ڏدل

O

درامد آنچو بُوان اِنت مردم
وتی جند ء کروجان اِنت مردم

تماشا یے رِچیت چمانی دیما
گوں آس ء آپ شودان اِنت مردم

گیابان ء وتا گوناپ داتگ
دل ء چیلینگ ء دوچان اِنت مردم

کپوتانی دل ء تراول نه سگ اِنت
کدوہاں برہنگیں سوچان اِنت مردم

نه اپے ء شدگ نه آھوئی تراس
چو بے ساہیں بُت ء مُونجان اِنت مردم

ہُدَا تو لاچانی گرچھ بوئنگ
ثواب نیت لونجان انت مردم

وتنی شرمنگی کبھے ب جن گرد
اے دھر انچو بیممان انت مردم

سر کامپول ہڈ پوست صادق
بہا چو دلوت بوان انت مردم

O

ریزگاں چن ۽ نزّار
ما تہا چه پرشتیں یار

پیشگاہ پیشگ انت
دیریں لڈ اتگ بازار

چنکے پیا کپات ۽ کن
کوت دانگ استار

آہواں چرتگ زمین آزمان
آزمان بیت تجارت

دوش جمبراں سندھیں
گُلزار بکن گوچگاں

کلیگانی روستان

مہلبے آتار کٹگ

جنتراں دموکیناں

چپتگ آنٹ آہن کار

قبر کن وتا صادق

ڈُرڈمناں زیرے اوگار،

000

O

درد ہیسکاراٽگ واب بالینتگاں
موتك آور ٹنگیں لبز نالینتگاں

مینٹنگیں وثبوے درنذتا دلبر ء
کُبلیں دروازگاں زنگ بادینتگاں

ارزُنی دانگے چم ء توکا کشاں
پہ ہے واہگ ء چک واپینتگاں

کاروانے ء دنزاں زمین لرداۓ
سرمچاریں سراں حون باہینتگاں

پیر زالے، گدانے، تھاروکی انت
اے چراغاں کجا رژن زائینتگاں

جمبری بُھے چو شیش پُگی ۽
سنٹیں نوداں گیابان سبزینتگاں

بلے رو مُست کنت صادق ۽ زندگی
ماہکانی شپاں شعر چارینتگاں

ooo

O

درد پیٹماریں واہگاں گتکیں
زندگی من چو میچڑ ء مٹکیں

دڑچک بے منزل ء سپر بہ کنست
کُنٹلے چمے ء تھا چکیں

تیر کپوتانی نالگ ء نذر انت
ارس زیمیگیں دیدگاں پیٹیں

منے سواساناں پند پادا انت
تو وقت لاگریں ہر ء ٹکیں

دشت پوناتگ شورہی بوہاں
شال ء دلبند حون ء حون ریچیں

کست، کینگ، حسد، در ۽ دوچ
گوں بلوچاں ہے ہبر تھکیں

بس ہے گلہ ۽ کناں گوں تو
چالکیں دست کئی گورا بستیں

لهم لهم ۽ پتو سُچیت ہر شپ
صادق ۽ دل چراگے ۽ ویں

ہو کین

وٽی چتانی کانگِ شُلنجاں من
 ہمک روچِ
 کہ بلکیں رہوڑی یے بئیت
 منی چتانی ہو کینِ
 بہ سار ساریت جلیں نیرو پچِ بزمشاں
 رجیت تئی
 گوپیت ہوشامے، رنگاں
 کلنڈیں ہنگے، دیما
 دردی ٹنگرے پیوند کنت تپلیں
 نودی سا ہنگے پر نچیت گیابانے
 کہ ارسی مہر گے جوہانے، کپتگ
 شدیت اپے ہمک بیگاہ
 منی چتانی آتراپِ

کپوتاں زیرےء مود گاں زر تگ
 ہمے ارسانی بچندا نت
 برے دڑچکاناں ملما کنت
 برے آس ۽ کشیت آپ ۽ سروں ۽
 پمشکه من وئی بُرداں ۽ راستی نیمگا
 کِشتگ بزیں دڑچکے
 ۽ ارسی چمگے چمانی آتر اپ ۽
 ہمک روچ ۽ شلنچان ۽
 برے دمبر ٿیں یک شہسوارے کیت
 برے چہ دور گیا بے ۽
 پاداں ۽ جنان ۽ چک دیاں لئے ۽
 کماش ۽ آجزیں مردے
 ٹپنگ ۽ زہم ۽ کاٹاراں
 گوں چنگی ساز ۽ از باباں
 نویسان انت زند ڳڏ سری روچاں
 جہان ۽ منگیں تاکانی توکا

اے حاکء وژبویں رنگانی دیما
 اے حاکء شیننگلیں عکسانی پُشنا
 پمشنکه من وئی بُروانء راستی نیمگا
 کشتگ بزیں دژچکے،
 ئارسی چمگے چمانی آتراپء
 ہمک روچء شُلنجان ئے
 کہ بلکلیں رہگوڑی یے بنیت
 رجیت تُٹے

000

O

اے گرچ بستگیں دل ء کروج ء ترائے کبن
 یا آzman ء ماہ ء روچاں مورداۓ کبن

بہ کش چم ء ٹکرانی برہنگیں ندارگاں
 تو سلگتی ء جامگ ء بہ دوچ ء زانے کبن

چو حاک رپتگیں شہید ء سرچاریں توکل ء
 من تیر جابو ؋ گوت آنت، وتا نشانے کبن

زمین ؋ سیادی ؋ منا چہ برگشینتگ مانش ؋
 بدال پہ سنگ ء سر بہ بو، دیار ؋ پانے کبن

تو جست گر کہ کیسٹگانی نیادی ۽ دو دانک مان
تو محمر میں گس ۽ منی کروج ہزارنگے بکن

ہُدا اے قہریں نوبتائی چلگاں بدل بکن
ہُدا اے آس ۽ وثبواناں برپی چانگے بکن

آزیتگ انت درچک ۽ دار مجاهد ۽ چڑکھاں
تو امیں شہر ۽ مردمان بہ شود ۽ شوانگے بکن

O

لُٹاں تل بستنگیں زدگ ہو شام
لنگے بینگی دپ ۽ چاشین

داں کہ استاں ترا مہ باں بے حال
انچیں بچکندگے منا چاشین

کشک آزردگ انت رڈاہاں
میتگ ۽ دمکاں مردم ۽ چاشین

پ منا آسی ٹکرال نزار
شکلاں زُمزُمی وتا چاشین

ترپش پیشانی ۽ بکنت دھر ۽
دانگے زانت آدم ۽ چاشین

ڈیہہ ئے سوداگرال پ تو جیلے
راجی دلارال آهن ئے چاشین

چیویلینگ ہے ندارگ تو
کمگیں وشی یے گم ئے چاشین

لبے سیراپ کنت شہکورال
لاگریں شینکے جمبر ئے چاشین

پ من انچو زدگ عید ئے روج
انچو ہنگ ئے برو بُز ئے چاشین

O

چراغاں کئے پیڑاگ میتگ ئے دمکاں
شپانی اور دگاں نزار دیگر ئے چنکاں

گم ئے نہنگیں پرشنت گورم چو کرو دے ئے
رُدیت ساگے دریا ئے لیپنگیں چماں

اے کشک دانکه منی باتن ئے روان بیتگ
لگت کتگ دل ئے ارواه تئی شپیں پاداں

تو مینتگ وژبوے بازار، ہور کیں پندول،
اڑینتگ پاد ئے چڑکائے بڑنگیں رنگاں

زَرْنَتْ پَهْ نِمَكَى نِيُونَهْ ءَ كَلَنْدَهْ بَنْجَهْ
نَهْ گُوپَتَگَهْ گُرْشَنْ كَوْتَانَهْ كَرْنَهْ هَوْشَامَهْ

اجب ندارگه تئي ء مني ميان ء انت
تو ٹهيل گيش كتنے من په شعر اوکاراں

اے جنگ جاہ وئي مُردگاں نه اوگاريٽ
نصيب ء قبر نه بيتگ مجاهديں مرداں

O

نوں کتگ تو اڑی تھے ۽ لوگ ۽
نشنگ ۽ باڑی تھے ۽ لوگ ۽

برمش پالاتگ انت زمستان ۽
گوہر بیتگ منی تھے ۽ لوگ ۽

زیمرانی چڑکہ یے گوپتگ
تئی حیالاں کئی تھے ۽ لوگ ۽

انچیں ہوشائے ۽ ہلا ہوشائ
بود کنت ٹینگی تھے ۽ لوگ ۽

ٹپی نئیں میتگ ۽ دل ۽ دز جن
من درامد وقی تھے ۽ لوگ ۽

مارا واجہ حُدا ۽ شوہاز ۽

آس چنگان بی تھہ ۽ لوگ ۽

سرِ اچنگ نِ زرد چو کہ بانور ۽

باریں کئے سمسی تھہ ۽ لوگ ۽

دھر انچو رمیزاں پیراً تگ

لاگر انت زندگی تھہ ۽ لوگ ۽

مہر دنے نہ بیت، نہ لاکوٹے

ساه دنت سنگتی تھہ ۽ لوگ ۽

ما مجاهد جہان ۽ بسیپار ۽

گار کت شاعری تھہ ۽ لوگ ۽

سلہیں دستونک

آس سوچیت درہیں گیاباں ۽
مُرگ پالائیت زیری راگاں
مارا دم توں کنت ہے ساعت
گنگ بیت تئی زبان چہ ٹرس ۽
چار نیا زمین پر گردیت
چو ڈلوك ۽ درشان کنت مہراں
شپ نہ ویتگ منی تھا ہچبر
بیا دمانے دل ۽ ندارگ کن

زندگی بے وپائیں یبوکے
 چون سہریناں باتن ۽ زگ ۽
 وہد آنچو رمیزاں پیڑاتگ
 انچو تئی زنگ گپتگیں ارواه

000

بلوچ ۽ باندات

رمیز زندگی ۽ میز ریں گمانی گذک ۽ وران بیت
 چہ بُرْزه ۽ نہال کنت
 اے بادشاہیں باتن ۽ چپ ۽ راستیں بُن پد ۽
 دل ۽ ٹنگر ڊء
 واہک ۽ چناک ھم ورنت
 حیال ۽ شاہی تہتگاں کروج
 جیڑ گاں در گیک پرمہ بیت
 مار گاں شکانیاں سرامہ دئے
 ترانگاں ازل چہ شنک بند بکن
 زہیر ال لوپ کن چوچیلے
 تمہار ڇار نیما تیر تنخ ڳگ دیان بکن
 که پر ر چگ مہ زانت
 داں کرن مٹ به بنت

رمیز زندگی ۽ ---
 نوبتاں په ابد طبا تگیں گرچے ۽
 ڳلگ دیان کنت
 اے دہر چو ملکے ۽
 جہان ۽ هر ندارگ ۽ اڑان کنت
 من است باں
 داں ڳلڈی تیر ۽ سا ڳاگ ۽
 رُدان باں

000

اے ہُدا

(ندر پہ نیمرا نیں کپڑا اروہا)

زندہ جنگ جاہ پڑھ اروہا زدگ

مارا سوگندی لٹگ اے نوبت

بے چڑکہ ۔۔۔!

چہ گسائ در کپٹگ آنت

اے آجوانی در پشا کیں سُہیل

دال ہماروچ پدا او تر بنت

کہ ۔۔۔!

رنگ مٹائیت نہ زنکیں کسہاں

درد پیڑا نیت حیال ریشگاں

ارس گریونت

ماہکان ٹکلکشان

شب وقی زیمیگیں ٹپانی سرا

پرمُشیت کہ واد مالم مالتگ
 بُرثی انت بے وار سیں قبرانی لاش
 ره گوڑیاں اتک ءونتگ پاتھ
 سیاہ ءا سپیتیں کلمانی سرا
 رنگ مُشینگ مانشاں اڈیرہ
 گوں شہیدی گشتناں پر سیگ بنت
 لبزانی بر مش
 سار بانے ء ثل ء ایسکارِ تگ
 آپسے ء پادانی زر مبتداں سُرینتگ آzman
 آے حُدا
 رپتگیں ارواه ء پریاتاں
 دمانے گوش کن
 آے حُدا
 وپتگیں قبرانی مرداں
 پہ تئ کول ء پدء
 آئی سرباباہیتگ انت

زندگی ئەدراھىن وشى

دراھىن لېزت

چوڭچىل ئاير بۇرۇتىگ ئانت

دم نەكشىسىن ساھىتىنى رىنگ ئەبۇ

زىبا يائىنى چەر ئەگر داش

مان نىارت ئانت---!!

ملىئىن كېپىن ئە

ڈيھە ئەشيدائىن

نە تۈرىسىن كېپىن ئە

كىمەر ئە جىنگانى كىشە نوڭ كەت

آجۇئى ئە سەر مچارىيىن پۇشپە

راج ئە مەل ئە نزەزارىيىن پۇشپە

O

مار آستونکی ۽ روائی بیتگ

ڈُٹمنے بے وقت رُداں بیتگ

تئی زہیرانی چار پاسیں شپ

چو وَرُوك ۽ دل ۽ ورائی بیتگ

برمش پالاتگ جمبری شینکاں

هور گوات ۽ سرا رچان بیتگ

مُرگ پدمشگ انت کدوهانی

خنگل گلهاں کناں بیتگ

آ منی باتن ۽ چو کرپاس ۽
نمیگیں جاہے ۽ رُداں بیتگ

جنگ جاہ تسلیمیں لکورانی
ہو شگانے سرا مشاں بیتگ

اے زمین ۽ وتا نہ مٹاگ
آzman چو گُرد ۽ دراں بیتگ

انچو پونگ صادق ۽ آرواه
نام ۽ دپ هر کجا بیاں بیتگ

O

حیال ء چہر برگشٹگ
 زمین ء آس چر گشٹگ
 کدوہاں مرگ رو دینتگ
 درچکاں ہشک ء تر گشٹگ
 لگشٹگ دل چہ ارواه ء
 تئی دزگووار برگشٹگ
 اے دمکاں مہرگے کپتگ
 اے کشکانی سپر گشٹگ
 نہ منٹگ الوتے گوشائ
 گل ء ہاسیں نپر گشٹگ
 مجاہد میتگ ء جند ء
 پدا واتر دُبر گشٹگ

سلہیں دستونک

زمین زرمبشیں اوستانی گُنگ پُررتگ
 که دیریں نستگ منی واجہ ۽ حیال ۽ زِر
 ما گوہرانی نمیں گیریں پولگ ۽ دمُرت
 زبان ما گوں دری مردمان جتگ سودا

 نہ بنت گُنگ منی مادر ۽ بہشت گپتار
 اے رنگ زندگی ۽ دامن ۽ گوں بندوک اَنت

 و تارا پہک شموشکار بیتگ ۽ تو ہم
 شپانی گُزٹگی ۽ کسہ ۽ پراموش ۽

 زبان ۽ تلگیں باجو یا مادریں حاک ۽
 لگور یکیں وڑا دپتر ۽ نبشنہ بیت

O

جیڑ ہے جیڑ گے نئیکہ باوست کنت
انچیں توجیلے سازیت وتا اَست کنت

تئی گم ۽ سوچنے چک جنت دید گاں
بادشاہیں حیالانان کئے بَست کنت

زندگی رُنگرا ہے من سرگپتگاں
مرگ پاداں منیگاں کُجا رَست کنت

شپ نہ زنکیں چراگانی زیبائی ۽
بالوے چو منارا وتا مست کنت

کرن کلامنٹیں درداں جنازہ بہ دنت
کئے وتنی میّت ۽ سربرا گوست کنت

مہر ئے موچکیں ئے مُژدہ نہ چت تو اگاں
دل نہ اِنت کَلگے تلکے ئے نست کنت

ریز اِتگ گیا ہو شام ئے چنکاں کتگ
لُٹاں تل بستنگیں موم پیوست کنت

کپتگ بے باوریں مردمانی رم ئے
نوں گنوک اِنت مجاہد دل ئے دست کنت

سلہمیں دستونک

عید ء روج ء شُدگیک ات گیابانے ء
لڑت ء دراہیں شرگنیاں چہ جتا

گلز مین دنر ایگ لشکر اس دلو تین
ہمل ء کچھر اش بے دری چرگتگ انت

مات جیڑیت ہے ترانگ ء روج ء شپ
پچ واتر کنت میتگ ء کد دُبر

من وتنی اندر ء وشیاناں گُشان
تو وتنی باتن ء آس ء کمتر بکن

بیا کہ سودائیے انچیں جنیں ما ء تو
ترانگاں ء گماں پچی ء کل کنیں

آس مان گیشتگ دامن ء گریشگ ء
آپ چنکاں کتگ تو نہ یتک ے چداں

بزمش انسرگ آنت ناں کہ دنزاںی لڑ
لاپ چلّاگ ک آنت چلکی نوبتاں

پ من صادق اے دنیا شہیدی گے
موتك کاریت زہیرانی ہمساہنے

گیراٽنگ گپ بلکء منا

چنکے پُر

لاکوٹے سروگ

ایراٽنت نیم کپتگیں ء کلندیں بانے ء

سے ٹنگ ء لولوچے

دو بے کڑی نہیں کوپ اٽنت

دپ اش پچ آت

من شرک کت، دل ء راجت

گیراٽک گپ بلکء منا

مدام کوپے ء کہ دپ پچ آت

یا پادگے کہ لیٹ اٽک

یا مردم ء روگ ء پد

گوں لوگ ء روگ ء برانز گپتگ آت

من دست بُرت کہ چست کناں

آکوپِ کنگیں
 دیمِ گوں من انت
 داں موکویے، بستگ آت گدام
 دوئے سے ملک نیم مرگ
 یکے، بے برے بے سرینت باز لے
 من دست بُرت
 کپڑے ۔۔۔!
 ٹر سے، مناراڑ امبینت
 چک جت من چھپی نیما
 داں مارے نزگر تگ
 پہ موکوال
 اے ساعت، منارا گیر اتک گپ بلکے
 کہ ما ردمام لگو شیت پوست، پتگاں
 پہ چنکے پڑ
 پہ سُنگلکیں گدان، لوگ، ماڑیاں
 پہ آس دا تگیں گساں

اے رسترانی جنگ جاہءِ گلڈی چیدگ انت
 سر مگیں پُر آنت
 پہ کاڑءُ دلبراں زرنٹ
 ۽ کیگد انی دید گاں
 پہ گواز گانی تپلیں واہشائ
 ہمک ندارگ ۽ زدگ کننت
 وئی وڑا
 ہمے ساعت ء گیر اتک
 گپ بلگ ء منا
 ”مُکتگ“ پیر کپه بڈ آور تگ انت
 کہ گرلنگی ء نوبتاں
 ز مین تک ترائی تگ
 ۽ آزمان ڈکت اتگ
 ماڈمب جوڑ کرتگ انت و تارا گل کتگ
 ۽ لوچھے۔۔۔؟
 پہ میشے ۽ بدال من زر تگ ات

گنجک، گورا
 کہ انگت جنگیان، پچ کنگ دپے
 پہ لمپیں یک میشے،
 کس لوچکے نہ دنت

000

O

جہرال میچینٹگ آزان

ماہکان میچینٹگ جہان

ہر کسی گز نگی و تی جاہ

تو چڑکائے چادر و بتگ
من و تا زندمان میچینٹگ

شو انگ و آپی کلی یے مِنگ
بُرگلاں او سپان میچینٹگ

پاد اوشاگ انت جنگ جاھ ئے
شلیں تیراں کمان میچینگ

آپرین انت سید تئی جھدء
تو بلوچی زبان میچینگ

چورہیں زہگ ئے گماں صادق
مارا سہت ئے دمان میچینگ

O

اے ماہکان تئی زیبائی ۽ سرا نالیت
 چراغاں کسے کتگ بالوے ترا نالیت

کپوتاں زندگی ۽ دراہیں دمک پاشک کت انت
 به روت منے وڑیں مولانگے کجا نالیت

گوں سانکلاں وقتی ارواه شر ڻھاڱ من
 مدام جیزیت ترا باتن ۽ تہا نالیت

بہ کنت ودی دگه شَدَاد ۽ حٽے نوکیں
 هما حوا آنت که چه آدم ۽ جتا نالیت

من دل کدو ہے کنگ پر تو درد پرناستگ
اے دل ہما انت تھا چو کہ شانتل ء نالیت

زمین گنگی ء بستار ء کد بہ بیت سرد
کہ آجوئی داں کدیگ ء ہمے وڑا نالیت

شپ ء اے پوگسیں رکانی شیرکنی چشتگ
اے روچ دیگر ء بزمشاں گوں جاندر ء نالیت

‘نگیٹیو، سیاہ دیمگ ء گلپتگ

جہان ء رنگ بیلشتنگ
 زبان بے وانئ ء پرشتگ
 گمان ء زندگیں پگراں ناں سانے مان
 نہ مر گے واہشانی حاک پیشکونڈیت
 نہ یادے مرد گانی کسے ء کاریت
 نہ منتگ گڑ نگیں بنی آدم ء چھان ء پٹے آپ
 گلا پیش انت
 بُتیں زندے گر ء چیل ء
 اے اُستان ء
 اے مرگ ء شینگلکیں راه ء
 اے جکس ء جیرہ ء جھلا نکیں زربست ء
 نہ توجیلے
 نہ اسرائے

که حونء سیاہ گنان رنگِ ماستنگ
 ئ آشوب، لڑانی زہر گاں
 اڑدزرس، گپتیگ
 تو آماچئے
 اے قبرستان گونگیں شہرء
 تو بیگواهئے
 که ٹوپانی گرء دارء
 تئی پُشمرد گیں عکس، گنگیو،
 که دیرانت سیاہ دیمگ، گپتیگ

O

رمیز گپتیں دنیا ادا کے ایر انت
چناکاں انچو چنگ چو کہ دا رکے ایر انت

کپوت جنگل ۽ بالاد ۽ گرشنگی گردنت
ہمک کڑب ۽ سرا تکی سُبلے ایر انت

زمین ۽ ماش ۽ سیادی ۽ بُر گ بند ۽
کسارت ۽ پ منی پیریں بلے ایر انت

تئ گز نج بستگیں درداني گگ پر گ ریگ
تئ سرا تگیں یاتاں چہ کئے ایر انت

من روچ ء آپ کناں تو اگاں بہ لوٹئے ہم
اے ماہ ء بل پہ نشانی تئی بُلکے ایر انت

نہ بیت سارت منی باتن ء تھہ ء ارواح
زمین ء سینگ ء بدواہ ء لنگلے ایر انت

وتا من صادق ء مہراں گوں انچو پیڑاٹگ
کہ زندگی چو منی دیما مارکے ایر انت

O

مہر په من آس ئے انگر یتگاں
درد چو استین ئے کوکر یتگاں

ساوڈینگ دل من سیاہ ڈنی تھے
تئی گم ئے کرکینک گوہر یتگاں

چانگ اتگ عہد ئے کُچپکانی دپاں
کاروان کشک ئے چہ واتر یتگاں

گریشگ ئے انت چو وروکیں رستراں
میتگاں ماں رتکہ لشکر یتگاں

جڪستگ شپ گوں چپ لیا
الوتان
زند ۽ چاریں روچ آسر یتگاں

زنکی نمیں تئی ترائیگاں گنگ دل ۽
وہدے چہ تو دور دلبر یتگاں

گچھنیں لبزانی امبار ۽ تھا
بیرگ ۽ صادق من شاعر یتگاں

گُرشن، زبان، دہر

(1)

زندگیء ماہکانء چادرے مانپوشتگ
 زانگء چمپے گرشنء تلوست
 واہگء جمبرانی
 دل نه ٹستگ انگتء

--- ہو ---

خداۓ پچنہ گشتنگ انگتء

(2)

روک انت دلبند مارشتء
 در چکاں لڈ اتگ دزرندء
 کوہاں بال کتگ ساچشتء
 مُرگاں موئک کتگ درشانء
 کہ -----

(3)

گيدى ئەبرەنگلى تەاھىدە شت
 كىسىءە آسلى تەاھىدە شت
 منى نىشتگىن قىمىت ئەآدىنك
 چە تىئى ترائىنگ ئەلگىشىڭ ات
 پىرىشنىڭ ات
 من پېشىكا چو سىنگر تىگال

000

O

دڙچڪے ئارس گوارگ ئ دمبرت
 ڪُنٺے پُلے ئ ودار ئ مُرت

مهر ئ لیلام جاہ ئ نیادی ئ
 دل په بچکندگے مس ارزان کت

چور ہیں پگر ئ واجہ ئ دیما
 مارا بے حاجتیں جہان ئ کشت

لس بلوچ ئ را داگ پردارنت
 شور ہی بوہ ئ چُپتگیں گوگرت

کربلا ہر روج انت منی ڈیہے ؎
دیم وقتی حوناں گوں یزیدؑ شُشت

گلسری جنگ انت اے منی راج ؎
پ تپاکی ؎ درست بنت یکش

مُدتے دیر انت گوں وتا زهر انت
صادق ہمساہگاں درامد گشت

O

تئی ترانگانی گیابان وتا نه مٹائیت
حیال ء چاڑ کدی مردم ء نه مٹائیت

شراب لُنٹ ء گمانی گم ء نه باں سرزہ
اے وہد مارا ترا ء گم ء نه مٹائیت

کہ دوشی تران کتگ استالاں ماہ ء بالاد ء
پر شنگل نوں بدیت آدم ء نه مٹائیت

من زند جیڑ اتگ، من مرگ گیر آورتگ
تئی زلم ء آس چہ کرناں منا نه مٹائیت

کرار گیپت زر ۽ چولانی مستنیں امبازاں
اے ماہ ۽ لج نه کنت موجر ۽ نه مٹائیت

نه ساہگے نه درچکانال گواں گواں کنت پیوند
اے انچیں کشے داں موسم ۽ نه مٹائیت

من صادق شکلیں نیادانی لرتاں سوالیگ
حدا مه گندیت منی مهرم ۽ نه مٹائیت

تورو کیں چراغ، بالو من

پلے که سرپیت گلزار ء
 ہر شپ شم جنت استار ء
 بچکنديت که چو بامسار ء
 دلبر دوست بيت سک مارا
 بے مٹ انت منی بازار ء

لُنٹانی بچکنڈگ
 کنتیں مُرتگیناں زندگ
 یکبر کنت منا وازنڈگ
 ہم شعر ء گزل پربندگ
 ماہ ء کنت مدام شرمنڈگ
 پیشانی تئی پل کندگ
 براہ بنت ہر دل ء براہنڈگ

پُرکیپیں شراب آنت چم تئی
 چو اشک ۽ کتاب آنت چم تئی
 دائم نیم واب آنت چم تئی

لُنٹ تئی چو گُشیگاں ترا مبل
 نوک آپ تئی دپ ۽ چو شکل
 مدھوش کنست مارا یل
 دیم تئی نازکیں کپیشی تل
 بچکندگ گُشنے بام ۽ بل
 شپ تئی دیدگانی کنجل

ہستی واہگ ۽ بچکند کت
 مارا تو وئی ریا بند کت
 پر تو من فِدا ہربند کت
 دل کوہیں منی تو ژند کت
 ہر جاگہ زدگ دلبند کت

سروے که گُشٹے تئی اندام
 مہپر تئی گُشٹے سیاہیں شام
 پیشانی گُشٹیگاں گوربام
 دیدگ تئی گُشٹیگاں بادام
 سرربیچنست مدام مل ء جام
 چاشین آنت منا وشیں تام

تو شدر ۽ گسدا، تو لُولو
 تو روکیں چراغ من بالو
 تو که موسم ۽ رنگ ۽ بو
 بالاد چند نیں تئی وشبو
 نازیں ناز گلگلیں آہو
 کاٹار آنت گُشٹے تئی ابرو
 سیاہ مار آنت گُشٹے تئی گیسو

مہر ۽ باغ منی کت ویراں
 ہستی کت منی تو بیراں

گوار ے تو دردے چو مہرال
 پیشگاہ ۽ مدام تو گیرال
 صادق نشتگاں من حیرال
 پربندال پتو اے شعرال

000

O

دید پروشیت آدینکاں

ساواڑ نوشیت کرکینکاں

گوشان گوات الوت کنت

دل زریت پہ نازینکاں

دریا ہوشامیت بُٹے

جنگل گپتگ مورینکاں

لنڈاں الہانیت برمسے

دنستان آرینکاں جائیت

گُزرنے لاب ساڑا نیت

شیکن پشکینکاں وار تگ

صادق مهر ۽ چل سرا
آس سیمیت پادینکاں

000

O

درداني باهولماں پدا گيمُرٽگ آنت دود ۽ چمن
 او ستيگين زندے موک اتگ مرگ ۽ چراؤ ۽ روک کن
 ارمان هزار داشتگ دل ۽ کوهان ۽ مات بندیں گراں
 نیلاں بہا په گازے ۽ ہچبر ترا ماتیں وتن
 ما په ڈنیں گندیے ۽ اُزر ۽ وتا پاہو دئیں
 قارون ۽ گنجیں باطن ۽ قهر ۽ بلیت مویں بدناں
 پُر کسپیں چماني نشه کہ زھری ۽ چکپروش بیت
 ماں کوپگاں گرانیں گے په ہاترا کسی مکن

شنگیت شپ ۽ اوستین گدان کھریں زمستانی شپاں
 دیوالے دل ونگ ۽ منی کنت مک پدا در ۽ عدن
 ارواه ۽ سکرات صادق ۽ انچیں لکیراں اندر انت
 دنیا ۽ رپکاں در گلوش بدکاریاں آپ ۽ به جن

000

منی حاک اش بہا کر تگ

گوں دلّاراں

گوں گدّاراں

منی حاک اش بہا کر تگ

تپر پادء جتگ مارا

مئے جندء وئی براتاں

کہ تو چو تو لگ ء دُز زیں

لپاشان ئے کشاراں اجگ ء گلگر کیں

اے راجء میں سبچاں

اے راجء اوست ء امیثاں

اے راجء رژن ؎ بانداتاں

تئی بستار نہ انت هجی

سگ ؎ چو چانیگ وارین ؎

ہزاراں لوگ پر گول ؎

۽ دُمب شيدگارئ
 به گش هرچي تئي دست ۽ بيٽ
 به بر هرچي تواني مان
 که نچ اے بری ”ماتاں“
 سو گند داتگ ۽ ديم داتگ آنت کوهاں
 پداپه مرگ پر گردنٽ يا آجويٽ

000

سلہمیں دستونک

لگت بیتگ منی پادانی چیرا روچ ۽ ساڳ
شپ ۽ ارواه وقتی ماں پوشتنگ گوں دامن ۽ لمب ۽

رمیزاں گپتگلیں دنیا ۽ سیاہ دار ۽ پتاگ شر
چو آئشک ۽ ہمک مردم وتا گوں مان گیشان انت

اے عہد ۽ پیر زالیں درچکے ۽ داراں ٹلگے کپتگ
اے دھر ۽ پیر مرد ۽ آس بالینگ پہ نیونے

منی سنا ۽ مارشت ۽ وтарا پاہو ۽ درتگ
دل ۽ چو نیمگ ۽ ہروچ گُدو بستگ وقتی توکا

ایتنکی، گُرگنگی، دیوانگی ۽ شرتگاں گپتگ
کئی اوستانی یدار انت گم ۽ گورماں جنگ پروشنگ

ندرپه نڈیں بُگءے شہیدیں ارواءِ

اے میتگ انچو ملما انت

منارا بارت و تی تو کا

دال امرے، چکر زینیت

من جیڑاں کہ

اے کشک، پاد گر آں روپی، سک انت

اے سنگانی سرا حونانی ترمپاں رنگ مٹا تگ

و تی مر چیگ، رُزناکیں چراگاں

پہ و تی باندات، امید،

من بالیناں

کہ تئی پادانی پدھو نین انت

کہ تئی بزمشانی لڑ دن زین انت

اے میتگ انچو ملما انت

اے میتگ انچو انسر تگ

زمانگ بیت نہ گوشتگ کس چرے کشک،

نہ آپ، آپ سرے، لڈ بو تگ سار بانے،

نہ مٹگ بچ پد، رندے

جہانء آپء سودا حونء شاہیمء گوں تورگ بیت
 ہمک چنانی اور دگ رتگ انٹ حاکاں
 ہمک مجگء و تارا پا ہوء در تگ
 ہمک ارواح زدگ گوں بے ایتیء
 نہ منگ کسے پل پشداں دھرء
 کہ گیر آرگ مہ بیت داں کرن مٹا انت
 و تی ناسر جمیں زندء اڑ چیلاں
 منارا مان گیشینگ
 حیالء ترانگاں دل انچو پیڑا تگ
 ”نہ کٹء کاری انت مر چاں“
 نہ دنیاء گرء دارء لشے ار زن
 پہ تو شگ گون،
 اے راستیء تو سر پد بئے ہماروچء
 تھہء انسانء کرمء گُر نگی
 چھاں بہ ترا کینیت
 زمانگ بنت،
 اے میتگ انچو ملما انت

واجہ سید ہاشمی، وانگ، پر

بیا زرد ۽ رگ ۽ ریشگاں یکجاہ کن ۽ نزار
بے کرد ۽ مڑھ داری ۽ سوچنت منا آنگار

تو انچو گمیگ ۽ په وقت ہئی تھیں پاداں
من انچو گمیگاں ٿے وقت حالیں دشار

بے زانت ۽ چراگ سُستگ ۽ پُر بیتگ ۽ مرگ
شاہ زانت وتا گیش جہان ۽ گوں مه لگار

ترا پیری ۽ باہوت کتگ لٹ ۽ عصا ۽
ورنائی ۽ روچاں گوں نہ گرتگ وتا نامدار

سیاہ ماری جتگ ڈنگ لگور ۽ منی ارواه
زیمیگیں دل ۽ پنی ۽ کرپاس مه تیمار

صادق چو ترا دست سره آنت تو گمیگ ے
پروشتگ که زر ۽ گورم ۽ آلاتاں ٿئی یدار

000

میائے تو

اے دیوالانی گوشان الوتے جھسیت

زمین، چپ، راستیں باطن،

گلہمیہ کنکاں من

مہ چریت

دال میائے تو

000

O

زند، مال تھا حاک ء دل گل ء سِنگ لوظیت
ترانگانی جوہان انت جنتر ء درشگ لوظیت

سِنگیں سواسانی پاد تراول انت دیر انت
گم نہ سکیں ارواه ء کوہے ء کپگ لوظیت

کئے بزانت وقی پُشا پاد پشپنت پرچا
دل نہ انت منگ چو دارے ء منگ لوظیت

آکبت ہلاہوش ء تمام بنے ء چشتگ
گُٹن چاگل ء ایریٹک بیب چرء کنگ لوظیت

گُڈی تیر سوہان انت پہ وقی وتن ماتء
آجوی ء سالونک انت منگہہ ء برگ لوظیت

رڙن ء بام ء سُهری اِنت هئی ء شین ء دنت
شپ رمیزاں پیڑاٽگ روچ درکگ لوظیت

هاتروں حیالانی پہک ریزتگ مرچاں
تئی گمان دنzin اِنت یا منا مرگ لوظیت

لشکرے کہ مونجان اِنت شہسوار پادان اِنت
جنگ جاہ ء باجوال سنگرے گرگ لوظیت

آستونک ء تھہ ء مارے اندر ء منی مان اِنت
ہئے کن اِت گھیں بیلاں الٰم ء ٹشگ لوظیت

زندگی وتا روچے رنگے ء رجیت دائم
صادق ء وتا روچے رنگے ء رجگ لوظیت

O

کشکے ۽ روآہاں گوپتگ چیدگے
سماہگاں ایسکارٹگ ویرانگے

آنچیں توجیلے پتا نیت باتن ۽
گرڻچ دا تگ ترانگانی بھچے یے

آزگ ۽ زیمیگیں نبیون ۽ ہوس
تئی زہیراں منت اِتگ چو ایزکے

ٹیڈلاں چرگتگ دل ۽ زید ۽ منی
ترک اِتگ مہر انی سبزیں لمپے

پاہو ۽ اشک ۽ بہ درنج اے آشک ۽
نکش بیت بلے جہان ۽ کسھے

تو دل ۽ دروازگ ۽ چه گوستگئے
ایر بیتگ تئی سواسانی پدے

کوہنگیں چھانی دنزاں ساپ کن
گھوات ۽ ارواه ۽ پتا مورداںگے

شُن متلگ درپے ۽ ہمساہگ ۽
گُٹنگیں پُچھے ۽ وارتگ جنتے

قبر کن صادق وتا جنگ جاہے ۽
کیت کے گیپت بلکلیں سنگرے

مناں ٿُبر، ہنگیں شپے، تو ۽

اے راستی ۽ را گو ۾ ات جنت

تو انچو گیر ات گل ۽

من آج و تارا بے سما

دال مڏتے ۽ یت گاں

تو واب کپت گل ۽

گلگ مکن

بامسار یں تر انگاں په کست ایر مه بر

ایشکیانی رہ سراں مه نند مه گر یے

زمانگ ۽ وئی تب ۽ را ہم پسائ کنگ

ما گوش کو ڙ کر گل انت

تو بلکنه اے راستی ۽ وئی تب ۽ گوں مٹ کنے

دال کرنے ۽ ما جل ای گل

تئی مہر ۽ در چک ۽ سا گک ۽

تو بُست بئے
 نه پُلِ ایتگ و دارِ نوبتائی شپ
 نه کُٹ ایتگ کر ار، شپ
 منارا تو چو میچڑیں شنگے،
 اڑینتگ مہپر انی چپ، راستیں تندے،
 کجام و شی، را کل کناں
 کجام تر انگ، بدال کناں
 اے شپ و تی ندارگ، تھا
 انچومان گیش ایتگ
 نه تنسیکی انت، نامنی
 حیال، لہتیں درد، دور
 من بکھے، بستگ انت
 ترا کہ وہدے بُست بیت
 ته گندے ماہ کنز ایتگ دو گام دیکترا
 ۽ بر مش دور میتگ، ایر بُر تگ انت و تی تھا
 نه الوتے۔ چڑ کہے

برے برے جڑے دنگ، تو ارچیویٹ
 برے برے پُچھے دُور و گیت جنگل،
 برے برے چوت دراہیں گریشگ، و تی کنست
 من چمال شانکال چاریں نیمگا
 داں بچ نیست
 تو بُست کتگ
 ملور ملور نششگ،
 کہ جیڑا توں
 مناں ہبڑ، سنگیں شپے، تو

منظور بِسْكَلٍ ء نَامٌ

بُرْمِش اوگار اِتگ کئے ء بر تگ
لِیب جاہے منے بیتگ ء رُستگ

درد اوکاراں شعر پُر ناداں
زنکی نمیں ترانگاں دل ء گنگنگ

پ ما واجہ حُدا ء آدم یک
پر تو بی بی حوا بکنت بزگ

رَنْت بیتگ منی شپ ء نیمون
تئی حیالاں گم ء جبین مِنگ

مُز بے واپی ء چتگ چماں
تُپ منے بینگیں دپ ء رتگ

انچیں توجیلے باتن ۽ مان کش
انچیں را ہے دل ۽ تھا گوستگ

گوانزگ، مانشے ۽ جنگ جا ہے
مرگ اچ ما دو گام پشپتگ

من زہیرانی ٹیکی یے پر تو
بکچے ۽ پتاگ ۽ بتنگ

نمرگیں دنے ۽ بہ نزاریت
گوات تو لوگے ۽ دپ ۽ کشتگ

شند بستگ مجاهد ۽ شرارا
پیلشستگ زیبائیانی رنگ

O

دڙچڪاڻ رودينگ انگر
لپڻاڻ ۽ گوادر رودينگ

دریا انچو هوشام انت
آس ۽ ڪلر رودينگ

ڱنگ انت زيمگيس ارواه
ڪلياڻ بر رودينگ

سياجي، بولان، گند اوگ
کوهان لشکر رودينگ

رئنثيس کده، سنهشيس تاس
نوکاپاڻ شر رودينگ

کشکے شوناگ پاداں

مرتیں رودینگ مانتر

راج ورنہاں مرچی

ستک باور رودینگ

حوناں دنیا یے کل ات

جہد رہبر رودینگ

ساہگ گوات ۽ ٹلمہ کنت

شعرال زیر رودینگ

باروٹی سہیں زند ۽ منے

صادق سنگر رودینگ

O

گُرُّش نہ ساگھ ؎ در پانی تھا وہ پیش تیں
چنکے ارُّز نہ ما کپوتے ؎ کدو ؎ کشش تیں

نودی بچکندگے ارسانی شلیں نوکاپے
گوٹ آجوئیں چراگانی سرا با دینتیں

کوہ پڑھے کتیں بازار ؎ سروں ؎ پر تکمیں
زنگی عیں دردے تیابے ؎ دپ ؎ زائیتیں

عشق ماں سَنگت ؎ لوگے ؎ کبس ؎ شاتل
چینک ریشکمیں تئی دزگوار پہ مردہ گیپتیں

واب چو مُھرگے بندیک ؎ کما تیں تاباں
سرمه دانے وتنی چمانی تھا شیگینتیں

لیب کرتیں گوں وتنی ساگھ ؎ عکس ؎ صادق
پیتیں زنگے ؎ منی دل، من وتا مسچینتیں

O

آجوئی جُنْز ء مل مِڑوکیں سر
 بُر زین ما تکوہاں گپتگ اش سنگر

انچیں جا ہے وتا به او گاراں
 انچیں جا ہے تو شُشُشیگ آنت همپر

سیا جی ء ترانگاں نہ باں بے حال
 گیر کیت ہر دمان منا کلبر

آس ء ہوشام ء ٹُن چارینگ
 چول دریا یے ء جننت کلر

تئی زہیرانی بُنگلاں چرت آنت
مئے حیالانی رِنگلیں شنگر

بڑھنگلیں ساہگاں کسارت کن
بلے پولنگ بنت سنگ ۽ سر

شہر ۽ بازار جنگ آماچ آنت
کوہے ۽ روتنگاں رُدیت لشکر

درستگل آنت پیشگاہ ۽ انجیر ۽
بیا بچار صادق ۽ دل ۽ ٹکر

O

جلیں نیمروچے ئے دنزاں پتا گوں
 گوؤات ئے ساگک ئے نودے کما گوں

ما گرکاں کپتگ ئه ہوّلاں اتگ گوں
 ما میشاں کپتگین ئه بازِ رته گوں

من کشکے باں تئی بازار ئے دمکاں
 تو زہگے بُو منی پاداں بیا گوں

چراگاں اُپ کنئے دیوانگی ئے
 اے چونیں علّتے مرچاں ترا گوں

بہ کپ بی بی حوا شیطان ئے پاداں
 دو چنک گندیم بابا آدم ئے گوں

اے درچکاں آگھی ء واب دیستگ
اے مرگاں چې کدوهان لڈاته گوں

من چتاں سوچنے ء مان کشاں
منی ارساں تو بندیک ء کما گوں

بلین اویره ء ڈیواهان صادق
ہُدا ء داتگیں ساہے، ترا گوں

کرن اوژنگ

ایتکیانی تہاساز بیت بے واکنی
 ہمے کوتے کہ شیز اریت
 جنگل، مُر گاں
 دو گام دیترابیاۓ تھے پاد تراول بنت
 رُدیت آسے، ارواح گریشگ، جان،
 نہ ماہکان و تا آپے، را او گاریت
 مُدام بر، ہنگیں عکس، گوں گپ کنت جیریت
 نہ گوات شودیت منی نیم سونیں بالاد،
 نہ روچ سوچیت منی دید گانی او تا گاں
 شپانی رنگ، ہندِ ارگ گوپنٽ چنکے ٹن
 اے زند، درپ مُدام لرد اتگ ایر و پاں
 ایتکیانی تہامٹ بنت وہ ڈپاں
 رُدنت چم مال پیرزا لے، گس، دیما

برے یک اسپ سوارے اوں کیت بنجاه کنت
 برے چہ جنگے ء واتر آتلگیں ٹولی
 کہ در نجنت ز ہم ء سگاراں ء بڈے گو چاناں
 جننت آپ سوا سانی رید گیں بندال
 زدگ اُمیت ء تپرزین چہ کرنی ہو شام
 پدا کہ جُز ننت و تی منزل ء وفاہانی
 تچو کیں آسپ شد ان ء رونت بنت اندیم
 ایتکیانی تھانوک بنت چھر ء شبین
 من آسی ٹکرے نوشان و تاراسہڑیناں
 من زندگی یے کشاں نوبتائی پندول ء
 من نو دے ء تئی بچند گاں اڑیناں روائ
 ترا کہ ہردے تلب بیت گلو ہے گون بہ کن
 یا سوچنے بہ جن بچند گانی نیون ء
 کہ بلے شودیت گیاباں ء قہریں ہو شام ء
 ایتکیانی تھازنگ بنت ز مین ء زمان
 چراغ قبر ء کسارت کنگ کپنٹ مارا

رِچنت بِرِمش ۽ چڙگه زمانگءِ دیما
 مِرنت شہم گیابان ۽ سرد مهری ۽
 لِتارِ تگ گُرُشن کپو تانی بازلاں ٿَندیں
 زمان لمبِتگ، سنکین ۽ چیر ترینتگ
 ز میں جُمبِتگ مو تکانی شہرے آبادِ انت
 ایستکیانی تھا کرن او ژناگ اَنت